

Wrocław, dnia 17.07.2007 r.

P/07/156
LWR 41032-1/2007

Pan
Krzysztof Andruszkiewicz
Dolnośląski Wojewódzki
Inspektor Ochrony Środowiska

we Wrocławiu

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu skontrolowała Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu („WIOS”), w zakresie transgranicznego przemieszczania odpadów pomiędzy Ukrainą, Słowacją i Polską w okresie od 2004 r. do 2007 r. (I półrocze) w świetle przepisów Konwencji bazylejskiej.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w podpisanym w dniu 6 lipca 2007 r. protokole kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Inspektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie realizację zadań przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu w zakresie transgranicznego przemieszczania odpadów pomiędzy Ukrainą, Słowacją i Polską w okresie 2004 r. – I półrocze 2007 r. w świetle przepisów Konwencji bazylejskiej, pomimo stwierdzonych uchybień.

1. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu otrzymał w 2005 r. w ramach projektu „PHARE 2002” sprzęt techniczny do realizacji obowiązków kontrolnych wynikających z ustawy z dnia 30 lipca 2004 r. o międzynarodowym obrocie odpadami² o łącznej wartości 162.184,67 zł. W ramach tego projektu w dniu 24.05.2005 r. przyjęto, m.in. kamerę inspekcyjną EVEREST VIT PXL815C PALSYS z systemem operacyjnym o

¹ Dz. U. 2001.85.937 ze zm.

² Dz. U. 2004.191.1956.

wartości 95.445,36 zł oraz w dniach 18.03., 29.03. i 17.06.2005 r. przyjęto 4 komplety podręcznych zestawów do poboru prób Check-kit Chemviro o łącznej wartości 29.864,64 zł. Jednakże WIOŚ w przeprowadzonych kontrolach z zakresu transgranicznego przemieszczania odpadów, od czasu otrzymania wymienionego sprzętu do dnia 30 czerwca 2007 r., nie wykorzystywał go. WIOŚ nie korzystał z kamery inspekcyjnej EVEREST VIT PXL815C PALSYS z uwagi, jak wyjaśniono, na brak takiej potrzeby w prowadzonych działaniach z zakresu transgranicznego przemieszczania odpadów oraz z uwagi na posiadanie przez Straż Graniczną i Inspekcję Transportu Drogowego, z którymi przeprowadzano wspólne kontrole w ramach projektu IMPEL-TFS „Europejska Akcja Inspekcyjna”, własnych kamer inspekcyjnych. Natomiast nie korzystanie z podręcznych zestawów do poboru prób Check-kit Chemviro w kontrolach transgranicznego przemieszczania odpadów wynikało z braku potrzeby pobierania próbek odpadów. Dodać należy, iż w maju 2008 r. minie 36 miesięczny termin bezpłatnej ochrony gwarancyjnej kamery inspekcyjnej EVEREST VIT PXL815C PALSYS.

2. W toku kontroli NIK ustalono, że WIOŚ w dniu 2.02.2006 r., tj. z 3 dniowym opóźnieniem przekazał do Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie opinię dotyczącą przywozu do Polski 1.200 ton odpadów miedzi z Niemiec. Zgodnie z pismem Głównego Inspektora Ochrony Środowiska z dnia 11.01.2006 r. (l.dz. DKR-442/DE1350/153981/367/05/ka), z datą wpływu do WIOŚ 16.01.2006 r., opinia w sprawie zezwolenia na przywóz odpadów z zagranicy powinna być sporządzona i przedłożona GIOŚ niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie czternastu dni od dnia doręczenia wniosku o wydanie opinii.

Powodem opóźnienia była, jak wyjaśnił Pan Inspektor, trwająca w dniach 25,27 i 31 stycznia 2006 r. kontrola w firmie HUTMEN S.A. we Wrocławiu, której dotyczyła przedmiotowa opinia.

3. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu w okresie lat 2004 – 2007 (I półrocze) nie podejmował kontroli podmiotów pod kątem międzynarodowego obrotu odpadami objętych zezwoleniami Głównego Inspektora Ochrony Środowiska na przywóz odpadów ze Słowacji do Polski. Na terenie działania WIOŚ, podmiotem objętym zezwoleniami GIOŚ na przyjmowanie odpadów ze Słowacji była firma HUTMEN S.A. we Wrocławiu.

wiu, która była odbiorcą odpadów na podstawie 2 decyzji GIOŚ, z dnia 15.02.2006 r. oraz z dnia 13.09.2006 r.

Po wydaniu przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska ww. decyzji zezwalających na przywóz odpadów ze Słowacji o łącznej wadze 4.800 ton dla firmy HUTMEN S.A., WIOŚ nie przeprowadził do dnia 30.06.2007 r. kontroli w wymienionej firmie, z uwagi, jak wyjaśniono, na inne pilniejsze zadania oraz brak ustawowego obowiązku każdorazowego przeprowadzenia takich kontroli po wydaniu zezwoleń przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Jak wynika z informacji uzyskanych w firmie HUTMEN S.A., na podstawie ww. decyzji przywieziono ze Słowacji i przetworzono we wrocławskim oddziale firmy od momentu uzyskania zezwoleń do dnia 30.06.2007 r. 236 ton odpadów miedzi.

W badanym przez NIK okresie, firmę HUTMEN S.A. we Wrocławiu kontrolowano 2 krotnie, tj. w 2005 r. pod kątem spełniania wymagań w zakresie ochrony powietrza oraz przestrzegania przepisów w zakresie ochrony wód oraz w styczniu 2006 r. w przedmiocie przestrzegania wymagań ochrony środowiska w zakresie gospodarki odpadami. Zauważyć przy tym należy, że obie te kontrole wykazały nieprawidłowości. Najwyższa Izba Kontroli wskazuje, że zgodnie z art. 6 ust.2 ustawy o międzynarodowym obrocie odpadami, wojewódzki inspektor ochrony środowiska sprawuje kontrolę nad prawidłowością gospodarki odpadami będącymi przedmiotem międzynarodowego obrotu odpadami, w szczególności zaś w miejscach ich pochodzenia i przeznaczenia. W związku z powyższym w ocenie Najwyższej Izby Kontroli, pomimo ustawowego braku określenia częstotliwości kontroli, na który zwraca Pan Inspektor uwagę w swoich wyjaśnieniach, powinna zostać przeprowadzona taka kontrola w firmie HUTMEN S.A. w zakresie międzynarodowego obrotu odpadami i uzyskanych zezwoleń na przywóz odpadów.

4. W Wydziale Inspekcji WIOŚ w latach 2004 – 2005 nie planowano kontroli podmiotów objętych zezwoleniami Głównego Inspektora Ochrony Środowiska na międzynarodowy obrót odpadami. W 2006 r. zaplanowano 1 kontrolę w tym zakresie, lecz nie dotyczyła ona podmiotu objętego zezwoleniami GIOŚ. Zaplanowana, w I półroczu 2007 r., kontrola w przedmiocie transgranicznego przemieszczania odpadów nie została zrealizowana z powodu licznych skarg na inny podmiot, który należało pilnie skontrolować w zakresie ochrony powietrza. Tymczasem, Główny Inspektor Ochrony Środowiska w wytycznych do planowania

działalności organów ochrony środowiska w latach 2005 – 2007 przedstawił usystematyzowany wykaz zadań inspekcyjnych uznanych za najważniejsze do realizacji, w którym, w częściach dotyczących wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska, wskazuje na konieczność kontroli prawidłowości realizacji międzynarodowego obrotu odpadami, w tym na kontrolę firm uczestniczących w międzynarodowym obrocie odpadami.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Wykorzystywanie w działaniach kontrolnych sprzętu technicznego w postaci kamery inspekcyjnej EVEREST VIT PXL815C PALSYS oraz podręcznego zestawu do poboru prób Check-kit Chemviro.
2. Terminowe przedstawianie opinii w ramach procedury wydawania zezwoleń przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska na przywóz odpadów z zagranicy na terytorium Polski.
3. Przeprowadzanie kontroli firmy HUTMEN S.A. we Wrocławiu w przedmiocie międzynarodowego obrotu odpadami i uzyskanych zezwoleń na przywóz i utylizację odpadów.
4. Uwzględnianie w planowaniu zadań Wydziału Inspekcji WIOŚ, kontroli podmiotów objętych zezwoleniami Głównego Inspektora Ochrony Środowiska na międzynarodowy obrót odpadami.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Inspektora w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Inspektorowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli we Wrocławiu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o której wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK o sposobie ich rozpatrzenia.